

INGEN ER SOM ALLE ANDRE

I Blikks faste spalte spør vi folk om de kjenner seg igjen i Blikks slagord: «Ingen er som alle andre».

Vikram Kolmannskog er også utdannet jurist, filolog og samfunnsviter med doktorgrad i rettsosiologi. Gir råd, forsker og underviser flere steder og skriver sakprosa og fiksjon.

kritisere slik jeg ville gjort med familiemedlemmer. Mens jeg før i stor grad tenkte på meg selv som en nomadisk, rotløs verdensborger, er jeg nå også blitt mer opptatt av det helt lokale. Jeg ser at jeg også har flyttet nærmere og nærmere der jeg er født og hadde mine første leveår, på St Hanshaugen i Oslo. Det er noe religiøst i betydningen «å forbinde seg på nytt» som skjer når jeg er i naturen, også blant de gamle trærne og fuglene i Vår frelsers gravlund på St Hanshaugen. Jeg kommer hjem.

Hva synes du er det mest unike ved deg selv?

Noen trekk opplever jeg at har vært relativt stabile ved meg siden barndommen. Blant annet har jeg et religiøst orientert sinnelag og en nysgjerrighet på menneskesinnet, en litterær interesse, en opplevelse av slektskap med natur og dyr, og et engasjement for at dyr og mennesker ikke skal lide unødvendig. Samtidig tror jeg også at jeg blir til i møte med andre mennesker her og nå.

I hvilke situasjoner føler du at det er vanskelig å være deg selv?

Inntil for noen år siden var det noen ganger vanskelig å være meg selv som homofil blant den utvidete indiske slekta, men det har endret seg. Jeg er nå ærlig og tydelig selv når det føles ubehagelig. Jeg har dessuten engasjert meg i den indiske homokampen. Det at jeg har tatt slike aktive grep har gjort noe med min selvfølelse som norskindisk homofil. I tillegg opplever jeg mye støtte. Familiemedlemmer – selv de jeg har tenkt på som temmelig tradisjonelle – forsvarer meg i stedet for å ta avstand fra eller benekte min seksualitet. Selv om vi har kommet langt og jeg personlig er blitt ganske komfortabel med å være åpen i de fleste situasjoner, tenker jeg at det norske storsamfunnet også har en vei videre. Mye er nok mer eller mindre bevisst og skjult. Blant annet lurer jeg på om homofobi, rasisme og sexismen noen ganger gir seg utslag i et hierarki der homser som kan likne hvite heteromenn er øverst og nærmest disse heterofile mennene i status, mens såkalt skurlete homser, seksuelt passive, transpersoner og andre befinner seg lenger nede. Jeg er også opptatt av skam og at homofobi, rasisme og sexismen også er internalisert. La oss ikke skamme oss for skammen, men utforske og snakke om den og dermed bryte den onde sirkelen. Skam betyr ikke at det er noe galt med oss, det betyr bare at vi fremdeles har en følelse av det i visse situasjoner og relasjoner.

Hvilke merkelapper er du komfortabel med?

Når det gjelder beskrivelser av min etniske og seksuelle minoritetsstatus, er jeg komfortabel med blant annet skeiv, homo, homse, norskindisk, brun og etnisk minoritet. Effekten av mange ord kommer også an på hvem som sier det og hvordan de sier det.

Vikram Kolmannskog (34 år)

Gestaltterapeut med egen praksis i Oslo.

På hvilken måte passer slagordet «Ingen er som alle andre» for deg?

Mens min etniske minoritetsstatus alltid har vært synlig i form av hudfarge, prøvde jeg i oppveksten å skjule at jeg var homofil både for meg selv og andre. Nå er jeg mer komfortabel og velger ofte aktivt å bruke disse minoritetserfaringene når jeg skriver, underviser og ellers. Sånn kan jeg bidra til mangfold, endring og heling av meg selv så vel som samfunnet jeg er del av. Som gestaltterapeut bruker jeg også meg selv som helt menneske og forsøker å se hver enkelt klient som et unikt og helt menneske. I gestaltterapi blir man kjent med forskjellige sider av seg selv, også de man tidligere kanskje ikke var oppmerksom på eller ville ha. Sånn blir vi mer hele, fleksible mennesker heller enn rigide, endimensjonale roller.

Samtidig som slagordet passer for meg, opplever jeg også at vi alle på et vis er som alle andre. Som Terentius har skrevet: «Jeg er et menneske, intet menneskelig er meg fremmed.»

Hvilken grupper føler du tilhørighet til?

Jeg føler tilhørighet til familie, miljøer der mange deler liknende erfaringer som meg og venner forøvrig. Sammen med noen mennesker, også med klienter i terapi, opplever jeg noen ganger noe veldig vakkert: Vi kan være til stede i oss selv og for hverandre her og nå. Jeg tenker også stadig oftere på nordmenn i bred forstand som en slags utvidet familie, som jeg kan glede meg over og ha en tillit til, men også irritere meg over og

Mette Sørensen var med i arbeidsgruppa i LLH som lobbet fram partnerskapsloven som ble avløst av felles ekteskapslov 1. januar 2009.

Mette Sørensen (52)

Administrasjonssjef i Matmerk, medlem i LLHs kontrollkomité. Bor i Oslo.

På hvilken måte passer slagordet «Ingen er som alle andre» for deg?

I en verden der «ingen er som alle andre» passer vi alle inn. For meg oppsummerer uttrykket noe essensielt i livet mitt; hvordan jeg ønsker å møte andre mennesker og selv bli møtt. Jeg får utslett av ideen om at normalitet (hva nå det er) og ensrettethet skal være rettesnor for måten vi lever på. Livet ville vært pyton i en verden der alle måtte være som alle andre.

Hvilken grupper føler du tilhørighet til?

Homomiljøet i all sin fargerike prakt, legoentusiasier, jobben min, vennefamilien og vennene mine.

Hva synes du er det mest unike ved deg selv?

Det synes jeg det er vanskelig å svare på, jeg vet ikke om jeg har unike egenskaper, men jeg er veldig godt fornøyd med min evne til å tåle andres annerledeshet, og jeg mener selv jeg er god til å leve etter tanken om at selv om jeg er sentrum i min egen verden, er ikke det det samme som at jeg er sentrum i andres.

I hvilke situasjoner føler du at det er vanskelig å være deg selv?

I sammenhenger med mange mennesker der jeg ikke kjenner noen og der det ikke er åpenbart at jeg er homo. Jeg er i grunnen veldig komfortabel om folk skjønner at jeg er homo uten at jeg trenger å si det. I den grad jeg er det, liker jeg å være selvsylsende.

Hvilke merkelapper er du komfortabel med?

Lesbe, homo, tromsøveier, homofil, lesbisk, homo, flatbanker og når min nevø Micah kaller meg Supermette, er jeg ekstra godt fornøyd.